

ERFA - Årsagssammenhæng – bevis - Arbejdsskadestyrelsens udtalelse

[Retten i Århus' dom af 10. august 2011](#)

Sagen omhandlede de erstatningsretlige følger efter en frontalkollision, hvor en kvindelig fører af en bil, krævede erstatning for nedsat erhvervsevne med henvisning til nakkeforstuvningsrelaterede gener.

Hun var efter uheldet på skadestue, hvor hun angav, at hun havde "lidt ondt i nakken, men ellers ingen symptomer". Hun genoptog efter en sygedag sit arbejde, men måtte efter sin egen fremstilling opgive dette omkring et halvt år senere, hvor hun søgte mindre belastende arbejde. Dette kunne hun imidlertid ikke overkomme, og hun blev godt 2 ½ år efter uheldet bevilget fleksjob som pilatesinstruktør i sin mands firma.

Arbejdsskadestyrelsen vurderede skønsmæssigt erhvervsevnetabet til 35%, idet man på baggrund af tilskadekomnes "selvafprøvning" (der var ikke gennemført egentlig arbejdsprøvning) vurderede, at hun kun kunne arbejde 20-25 timer om ugen i et ikke nakkebelastende arbejde.

Der var til sagen indhentet to speciallægeerklæringer, der begge konstaterede, at der var helt fri og naturlig bevægelighed i hendes nakke, og den ene læge forklarede i forbindelse med hovedforhandlingen, at det var usædvanligt, at man henset til symptomerne ikke kunne konstatere indskrænkning af bevægeligheden.

Retslægerådet havde besvaret en lang række spørgsmål og vedrørende spørgsmålet om bevægelsesindskrænkning udtalt (spørgsmål H), at whip-lash relaterede gener "sædvanligvis" vil give indskrænket bevægelighed i halshvirvelsøjlen, men at fri bevægelighed ikke udelukker en årsagsmæssig sammenhæng. I øvrigt vurderede Retslægerådet (spørgsmål A), at generne kunne være forårsaget af trafikuheldet, men at generne som beskrevet i den første speciallægeerklæring ikke blev vurderet som værende varige (spørgsmål B).

På spørgsmålet om hvorvidt der var en årsagssammenhæng mellem en række hoved/nakkegener, som hun havde påberåbt sig ved 3 konkrete lægebesøg, svarede rådet klart nej. Retslægerådet bekræftede videre, at gener som de påberåbte kan have mange andre årsager og er almindeligt udbredt i den danske befolkning. Dette er senest bekræftet i Sundhedsstyrelsens publikation "Den nationale sundhedsprofil 2010" og den dertil hørende database www.sundhedsprofil2010.dk, hvor eksempelvis 36,7 % af de adspurgte 176.000 svarpersoner inden for de sidste 14 dage havde haft meget generende smerter eller ubehag i skuldre eller nakke, arme, hænder, ben, knæ, hofter, led, ryg eller lænd, træthed, hovedpine, søvnbesvær, depression eller ængstelse og angst.

Retten frifinder med henvisning til Retslægerådets besvarelse. Der henvises først til svaret på spørgsmål A, der opfattes som en bekræftelse på årsagssammenhæng. Retten henviser videre til svaret, hvorefter generne ikke vurderes at være varige samt den række spørgsmål, der gik specifikt på nogle særskilt påberåbte gener, og retten finder efter Retslægerådets udtalelse ikke, at der er grundlag for at anse de gener, som hun havde i dag, for at være følger af ulykken, og finder således ikke, at hun har løftet sin bevisbyrde for den fornødne årsagssammenhæng. Det angives, at hverken Arbejdsskadestyrelsens udtalelse eller det forhold, at hun var tilkendt fleksjob, kan ændre dette resultat. Det tillægges heller ikke betydning, at der ikke "med sikkerhed" er peget på en anden årsag til generne.

Kommentar

Dommen viser som en lang række andre afgørelser, at der stilles konsistente beviskrav i sager om påstået årsagssammenhæng.

Dommen illustrerer endnu engang den ikke-ubetydelige forskel, der tilsyneladende er mellem Arbejdsskadestyrelsen og domstolenes bevisvurderinger i sager om årsagssammenhæng, hvor man fortsat kan have en fornemmelse for, at Arbejdsskadestyrelsen måske i lyset af bevislempelsesreglen i arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2, også i p-sagerne, arbejder med en formodning for årsagssammenhæng, og udredningen i disse sager bliver jo ikke mere enkel, når henses til at speciallæger i dag kun i mindre grad forholder sig kritisk til "patienters" angivelse af en årsagssammenhæng, jf. den den 3. november 2010 udsendte omtale af Vestre Landsrets dom af 28. oktober 2010.

Denne tendens kan også spores i enkle Retslægerådsbesvarelser, hvor man i stigende grad baserer svarene på anamneseoptagelsen og ofte ikke forholder sig kritisk til journalførte kontraindikationer, og der er næppe tvivl om, at kritikken af rådets sprogbrug i efteråret 2009 har haft indflydelse på rådets besvarelser.

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen
Holst, Advokater

Jens Andersen-Møller
Partner

| T, 8934 0000 | Dir, 8934 1166 | M, 3010 2229 |
| E, jam@holst-law.com |